

Modificări în legislația aplicabilă tichetelor cadou

Cu doar câteva zile înainte de finalul anului, în Monitorul Oficial au fost publicate o serie de modificări ale Codului Fiscal, cu aplicabilitate de la data de 1 ianuarie 2021, informează Deloitte România într-un material de opinie remis presei. „Printre altele, mulți contribuabili așteptau clarificarea subiectului privind impozitarea tichetelor cadou, în special cele acordate terților pentru campanii de marketing și promovare. Noul text prevede și câteva nuanțe în plus privind tichetele acordate salariaților proprii, deși piața a demonstrat, în ultimii trei ani de inspecții fiscale în această zonă, că acolo lucrurile erau ceva mai clare”, punctează Monica Țariuc, Senior Manager, Global Employer Services, Deloitte România.

Conform Legii 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, tichetele cadou sunt bilete de valoare acordate de o societate comercială, ocazional, angajaților pentru cheltuieli sociale, dar acestea pot fi oferite și altor categorii de beneficiari în cadrul campaniilor de marketing, studiul pieței, promovarea pe piețe existente sau noi, pentru protocol, în contul unor cheltuieli de reclamă și publicitate.

Conform Normelor metodologice de aplicare a Codului Fiscal, în categoria veniturilor din alte surse sunt incluse, printre altele, tichetele cadou acordate persoanelor fizice în afara unei relații generatoare de venituri din salarii. În cazul acestora, documentele oficiale emise de autoritățile fiscale fie contribuabililor, în nume propriu, fie cu caracter general, publicate sub formă de ghiduri în spațiul public, atestă impunerea drept venit din altă sursă a tichetului cadou acordat în afara unei relații generatoare de venituri din salarii, se arată în materialul amintit.

„Cu toate acestea, numeroase inspecții antifraudă s-au finalizat cu reclasificarea tichetelor cadou acordate terților, persoane fizice, drept venituri salariale și estimarea multor milioane de euro drept contribuții de asigurări sociale obligatorii ce ar fi fost datorate de contribuabili”, subliniază Monica Țariuc. În consecință, pe parcursul anului 2020 s-au colectat sume importante la bugetele de stat ca urmare a rectificării voluntare de către contribuabili a declarațiilor de venit, la recomandarea echipelor antifraudă, care au jucat inclusiv cartea amnistiei privind dobânzile și penalitățile de întârziere.

Direcția antifraudă nu are drept de impunere, actul de control emis de aceasta fiind un simplu mijloc de probă, inclusiv în ceea ce privește suma estimată în urma activității de control. Așadar, în mod normal, direcția antifraudă ar trebui să se comporte ca o avangardă care să identifice anumite nereguli și să recomande ulterior începerea unui control de fond, dar nu îi poate impune contribuabilului să acționeze în sensul plății sumelor stabilite prin procesul-verbal de control, punctează Monica Țariuc.

Revenind la modificările apărute cu ocazia Crăciunului 2020, specialistul Deloitte România atrage atenția că la articolul 114 alineatul (2), după litera m) se introduce o nouă literă, n), cu următorul cuprins: „biletele de valoare sub forma tichetelor cadou acordate pe baza evidenței nominale altor categorii de beneficiari potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 165/2018 (...), pentru campaniile de marketing, studiul pieței, promovarea pe piețe existente sau noi, pentru protocol, pentru reclamă și publicitate, altele decât cele prevăzute la art. 76 alin. (3) lit. h) și alin. (4) lit. a) din Codul Fiscal. Evidența nominală trebuie să cuprindă, cel puțin, informații referitoare la numele, prenumele, codul numeric personal/numărul de identificare fiscală a beneficiarului și valoarea tichetelor acordate fiecărui beneficiar lunar.” Potrivit Monicăi Țariuc, rezultă, astfel, o clarificare care confirmă faptul că tichetele cadou acordate conform legii altor persoane decât salariaților proprii sunt venituri din altă sursă din perspectivă fiscală (pentru care nu se datorează contribuții sociale). Prin coroborare, efectul legislației ar fi trebuit să fie același și anterior, punctează specialistul Deloitte România.

Cum se prezintă astăzi situația? „Numeroase inspecții finalizate și/sau în derulare pe subiectul tichetelor cadou, estimate și pentru perioada care urmează, multe contestații în curs de soluționare, litigii demarate de nenumărați contribuabili care nu avut altă opțiune decât să „împrumute statul” și să aștepte dreptatea și recuperarea sumelor (cu dobândă) în sălile de judecată. În plus, contribuabili care s-au conformat voluntar în mod eronat ca urmare a inspecțiilor antifraudă din trecut, caută acum soluții pentru a recupera sumele plătite. Câțiva contribuabili care au „scăpat” și nu vor să redeschidă subiectul și alții care ar vrea să comande bilete de valoare de orice fel pentru a susține economia locală însă cărora le este teamă de o posibilă interpretare diferită a autorităților fiscale și evită astfel folosirea de instrumente de acest gen, în dauna economiei României”, arată Monica Țariuc.

„Modificările aduse în speța tichetelor cadou nu elimină posibilitatea de interpretare discreționară și, dacă nu se schimbă nimic substanțial, Crăciunul 2021 nu va arăta mai bine decât cel prezent, ba chiar mai rău. Clarificările aduse la Codul Fiscal sunt binevenite. Din păcate însă, acestea nu răspund unei probleme de fond care are altă sursă și anume relațiile dintre contribuabili, care să regăsesc din ce în ce mai rar într-o anumită categorie, ci mai degrabă la granița dintre ele, dată fiind flexibilitatea de care atât persoanele fizice, cât și societățile comerciale dau dovadă. Dacă nu se va ține cont de piață și nu se va adapta legislația la nevoile acesteia, ne vom găsi mereu în situații similare”, apreciază specialistul Deloitte România.

În opinia Monicăi Țariuc: „Problema în cazul tichetelor cadou nu a venit nicicând din lipsa legiferării în această zonă, ci din lipsa unei interpretări unitare care să reflecte piața. Întrebarea pe fond nu a fost niciodată care este tratamentul fiscal aplicabil tichetelor cadou, ci care sunt situațiile practice în care se acordă și, în funcție de acestea, cum se decide natura fiscală a venitului. Era clar și înainte și este și acum: dacă un tichet cadou nu este acordat conform legii, forma sa devine irelevantă și, astfel, substanța dictează natura venitului din perspectivă fiscală”.

Ce e de făcut? Conform specialistului Deloitte România, dacă autoritățile fiscale și contribuabilii s-ar putea baza pe un ghid unic, comun, care să îi ajute să identifice care sunt situațiile care permit acordarea de tichete cadou atât angajaților proprii, cât și terților, această abordare ar ajuta toate părțile implicate să elimine abuzurile, fie că vorbim despre acordarea de tichete cadou în afara condițiilor legale, fie că vorbim despre reîncadrarea eronată a acestora drept venituri salariale. **(C.S.)**